

Hutut, hutut, hutut...

Práce, jen práce

Babo do sebe vděčně natáhl cigaretový kouř. Úleva přišla téměř okamžitě. Ten týden, co žádnou neměl, mu připadal jako nekonečné věky. Vděčně ji žmoulal mezi prsty a užíval si tu pohodu. Prach zvednutý od projíždějícího jepu vtáhnul spolu s cigaretovým kouřem. Zaprskal jako kočka a prudce se zvednul. Temenem hlavy narazil do okenice. Vyjekl a zapotácel se směrem do ulice. Hlava páčila, jen se rozskočit. Zakřičel pár nadávek za projíždějícím autem a zvedl ze země zbytek cigarety.

Babi dokouřil a šel zpátky pracovat. Měl toho až nad hlavu. To, co si tam nahoře vymysleli, mu pořád vrtalo v mozku. Posadil se k haldě spisů a podíval se na police. Tisíce a tisíce takových se jich tam válelo. Babo to považoval za zázrak, že drží pohromadě už tak ztrouchnivělé dřevo. Ještě, že už je má za sebou. Teď už ho jich čekalo jen tolik, aby to do večera stihl. Ještě na chvilku se zhoupl na židli a zaklonil se dozadu. To už se z odpolední přestávky vrátil jeho spolupracovník a kamarád Koga. Babo se přestal houpat a vrátil se do práce. Uba Tuka, stálo na dalším spisu. Otevřel ho a dojel prstem až ke kolonce rasa. Pečlivě záznam zapsal a spis mladého Hututa odhodil na stále se zvětšující hromadu. Díky bohu. Práce mu šla dnes od ruky. Zadíval se na posledních pět spisů. Hypnotizoval ty spisy a zvažoval. Za ním bylo slyšet jen šustění jeho přítele. Udělá to. Vzal složku s názvem Babo Matutu a přešel ke kolonce rasa. Bělidlem, které sháněl už týden, a nakonec ho koupil za dva tisíce rwandských franků, asi jeho dvoutýdenní plat, přešel kostrbaté písmo značící jeho tutsijskou národnost. Odtěď byl on, jeho žena a jejich děti oficiálně Hututové.

Babo odložil spis své manželky na hromadu s provinilým a přece rozhodným pocitem. Zvedl se ze židličky. Otočil se na Kogu. Na stole mu ještě pár spisů leželo. Rozloučil se s ním a domluvili si na příští sobotu fotbalák. Vzal ze židle kabátec a do malého notýsku u dveří napsal: Babo Matutu 18:35 3.dubna 1994. Venku se podíval toužebně na zem pod oknem, kde před šesti hodinami spokojeně seděl a pokuřoval. Otočil se a šlapal ulicí do kopce ke svému domu. Jen co se dveře zavřely přešel Koga k protějšímu stolu, vzal pět posledních složek na hromadě a Babuův zápis a vrátil se na svoji židli.

Babo stoupal ulicí. Tou samou ulicí, kterou už šel tolikrát. Cihlové domy pokryté zaschlým blátem rozházené bez ladu a skladu. To byla jedna z hlavních tříd města a také cesta domů. Než došel do svého domu, už se setmělo. Jeho dva synové si hráli s fotbalovým míčem. V domě jeho manželka dělala večeri. Sedl na gauč, zapnul rádio a odpočíval.

Hrůzy 4. a 5. dubna 1994

Hodil do sebe dalšího panáka. Alkohol mu projel do už tak podrážděného žaludku. Ten se začal bránit. Babu se prudce vrhl na záchod, Kyselá tekutina se mu prodrala hrdlem. Zvrátky smíšené s krví pleskaly o vodní hladinu. Promítal si dnešní den. Už ráno v práci to vypadalo zle. Přišli k němu do kanceláře vojenští úředníci a drželi tam jeho a Kogu do večera. Potom se pohádal se ženou a nakonec mu otec řekl, že není jeho syn, když se mu zmínil o svém podvodu. Od té doby tu pije a snaží se zapomenout. Dozvracel, sesunul se ke stěně a usnul. Nevěděl, že následky této noci nikdy nezapomene.

Probudil ho křik a pláč. Z baru se na záchod valil hustý temný dým a s ním pach spáleného masa. Špatně se mu dýchalo. Hlava se mu jen a jen rozskočit. Začal panikařit. Ve dveřích se objevily první plameny. Zvedl se a začal se rozhlížet. Okno. Jediná jeho záchrana. Rozběhl se dozadu do místnosti. Noha se mu smýkla na zvracích. Pád mu vyrazil dech.

S chroptěním se vyškrábal na nohy. Došel k oknu držíce se na prsou. Vylezl ven. Rozběhl se po trávě pryč. Asi po tři sta metrech sebou plácl na zem. Tím si zase nahodil dech. S úlevou ležel a oddechoval. Až teprve teď si uvědomil, že na něčem leží. Překulil se napravo a s hrůzou spatřil, na čem ležel. Prah nasáklý krví, na něm tělo zmasakrované k nepoznání. S šokovaným výrazem se rozhlédl. Ležela tam více než stovka mrtvých. S odporem uskočil nazad. Tím si narazil kostrč. Prudká bolest mu projela hlavou. Otočil se a běžel, seč mu síly stačily. Utíkal jak šílený. Zastavil se až u paty nějakého domu. Těžce oddechoval. Bolest hlavy se stupňovala. Zevnitř domu se ozýval hlas. Včera okolo desáté hodiny večerní, oznamoval hlas, spadlo letadlo rwanského prezidenta Juvénala Habyarimana. Podle některých zdrojů bylo sestřeleno. Mezinárodní pozorovatelé se obávají vypuknutí občanské války. Více informací vám přineseme ve vstupu v 16 hodin. Pro rádio BBC world... Někdo uvnitř vypnul rádio. Chvilku potom klaply dveře. Majitel domu odešel. Musí se dostat domů, ale ještě předtím potřebuje přísun informací. Nebyl žádný blbec, věděl, že mu to může v budoucnu zachránit život. Vkradl se oknem dovnitř a vzal ze stolku malé stereové rádio. Někdo vzal za kliku. Babo se prudce otočil. Mezi dveřmi stála malá holčička. Vylekaně pohlédla na něho, ukázala na sebe a jako šílená začala křičet Hutut, hutut, hutut... a pořád dokola. Babo byl zmražen šokem. Chvilku se vyjeveně díval na děvče, když tu mu to konečně došlo. Otočil se a vyskočil z okna. Tady už byl. Domů to má kousek. Přitiskl rádio k sobě a vydal se příkrčeným poklusem domů.

Babo se opřel o zadní část domu. Těžce oddechoval. Báł se toho, co může najít uvnitř. Babo vlezl oknem do obývacího pokoje. Ostražitě se začal přesunovat do ložnice. Ucítil prudkou bolest v zátylku. Pokojem se rozlehla rána a zvuk drnčící pánvičky. Babua donutila bolest padnout na kolena. Z očí mu vytryskly slzy. Okolo krku mu padla manželka a rozbrečela se. Ulevilo se mu, když cítil její polibky. Děti se na ně okamžitě sesypaly. Takto vydrželi ještě půl hodiny. Babo spoléhal na svůj podvod s přepisem, proto jediné, co zbývalo, bylo zůstat doma. Ustlali si v ložnici a všichni spali pohromadě.

Babua probral křik. Prudce se vymrštil a zaujal bojovou pozici. Bylo přítmí, přesto rozeznal chroptící manželku váleající se na zemi. Nad ní se skláněl útočník. Babu neváhal. Skočil po něm a v zoufalém boji ho usmrtil. Tu se rozsvítila světla a on uviděl tu strašlivou scénu. Jeho manželka s proříznutým hrdlem, jeho děti bezvládně ležící u nohou dalších hututů a pod ním, mrtvé tělo jeho přítele Kogy. Na jeho tvář bylo strašlivé pohledět. Další útočníci se rozutekli. Babo se propadl do tmy.

A co bylo potom

Probudil se až pozdě odpoledne. Celý den poslouchal rádio a koukal se okny ven. Věděl toho hodně o tom, co se děje. Jeho jediná možnost byla se ukrýt v letadle OSN. Jejich jednotky se stahují co nejrychleji pryč. Když se setmělo, rozloučil se s manželkou a dětmi. Zapálil dům a nocí se plížil k letišti. Trvalo mu to pět hodin, než se tam dostal, protože po cestě narazil na hodně hlídek občanské hututské milice. Motyčkou podkopal plot. Pomalinku se plížil po dráze. Měsíc díky bohu nesvítil. Babo čekal v trávě. Konečně si vytipoval letadlo. Když tu za sebou uslyšel zašustění. Jako kočka se vymrštil za zvukem. Svalil na zem asi devítiletou holčičku. Vylekaně si koukali do očí. Babo se zvedl a chytil ji za ruku. Teď nebo nikdy. Věděl, že už není čas. Táhl tu holčinu za sebou...

Od dubna do června roku 1994 bylo zavražděno půl až dva a půl miliónu občanů tutsijské menšiny. OSN tomuto činu nezabránila, i když o tomto činu věděla již dříve a měla zde své jednotky. OSN oznámilo, že toto není považováno za genocidu, nýbrž jen akty genocidy a proto nemohly zasáhnout...